

“Si el PSC es fa enrere, l'electorat li passarà comptes”

El secretari d'organització i finances d'ERC, Xavier Vendrell, és el responsable de coordinar el grup parlamentari i els consellers de la formació republicana al Govern català. Quan encara fumegen les polèmiques del Carmel i del “3 per cent”, Vendrell ha estat molt bel·ligerant en la defensa de la reforma del finançament dels partits.

Ha valgut la pena aquesta crisi que ha viscut la política catalana amb tot aquest rebombori del “3 per cent”?

—Hem de garantir, i crec que som en un bon moment per fer-ho, que es produeixin una sèrie de canvis. Davant l'opinió pública ha emanat bastant de la porqueria que hi ha hagut en la política —i no parlo de cap partit en concret—. Això permet que hi hagi una pressió que faci que aconseguim tirar endavant una sèrie de mesures que no vam poder posar en marxa en el passat. En l'anterior legislatura, ERC va plantejar una sèrie de mesures per aconseguir donar transparència als comptes i reduir les despeses dels partits. Llavors no ho vam aconseguir. Crec que ara sí que ho podem fer. Si hi ha algun partit que s'ha finançat irregularment —i ho dic en condicional perquè no en tinc proves— hem de fer que les coses canviïn i que quedi clar que no podrà continuar fent-ho.

—Volen passar comptes amb aquells que hagin fet pràctiques d'aquest tipus, o prefereixen posar el comptador a zero amb unes normes noves?

—La nostra obsessió no és passar comptes. La prioritat ha de ser garantir als ciutadans que si aquest tipus de pràctiques han existit, que no tornin a passar mai més. Això no vol dir que si es demostra que algú ha comès irregularitats, com passa amb aquells que es descobreix que no han fet la declaració de renda, els tocarà pagar, d'acord al que estableixi la llei. Posar-se diners que no són propis a la butxaca d'un, no sé com se'n diu exactament en llen-

guatge jurídic, però, vaja, en diem robar. I si algú roba, tothom coneix les conseqüències.

Imaginem que hi ha un constructor que dona diners a un partit que governa. És evident que aquestes coses es fan a canvi d'altres. Això evidentment condicionarà les decisions d'aquell partit, que no seran en funció dels interessos del país, sinó perquè aquell constructor continuï pagant. Això, si hagués passat, es carregaria l'essència de la democràcia.

—Es poden demostrar irregularitats d'aquest tipus?

—És difícil. Però es poden veure indicis que fan pensar. En alguns dels departaments en els quals estem governant, la gent que hi ha al capdavant em comenten: “home, creiem que hem millorat la gestió, però l'estalvi que hi ha hagut durant aquest primer any, ens costa de creure que només sigui atribuïble a la bona gestió”. Per tant, aquí hi ha hagut algú que se n'ha beneficiat.

Al marge que si se sap qui ha estat ho haurà de pagar segons estableixi la llei, sobretot hem d'aconseguir que si algú ho fa, ho deixi de fer. Hem de garantir una administració pública que gestioni els recursos en benefici de tots els ciutadans del país.

—Aquesta vigilància ha d'arribar a totes les administracions...

—Sí, a totes.

—I l'oficina de lluita antifrau que el Govern català vol posar en marxa preveu la vigilància de totes les administracions?

—Aquesta oficina tindrà una capacitat d'actuació policial. La Policia de

TINA BAGUÉ

"Si ara, amb aquest president d'un govern que titllen de poc nacionalista, s'aprova l'Estatut, home, qui queda en evidència és CiU, que no ha volgut fer-ho mai en 23 anys de govern."

Catalunya tindrà la capacitat de vetllar per evitar que això no es produeixi en cap nivell de l'administració.

Imaginem, no dic que hagi passat —perquè si en tingués proves aniria als tribunals—, que per a l'adjudicació d'un servei o d'una obra pública de qualsevol administració del país, un constructor té pactat un preu més baix que el de les altres ofertes que es fan. I imaginem que té pactat també, amb el polític de torn, que un cop adjudicada l'obra hi haurà unes modificacions de projecte sobrevingudes i, per tant, que l'obra s'acaba pagant més cara del preu adjudicat. De fet, estem veient que la majoria d'obres s'adjudiquen a la baixa del preu de partida que posa l'administració, però s'acaben liquidant per sobre. Això passa. Doncs bé, continuem imaginant que darrere d'aquests hi ha un pagament amb un sobre de diner negre del constructor a l'adjudicador, per al seu ús i gaudi, o per destinar-lo a un partit. Tot això són supòsits, eh! Però com podries detectar aquest diner negre, si és que existís? Doncs fent un seguiment policial, amb un control d'aquest diner negre i el seu ús.

—La nova oficina tindrà la capacitat per fer aquestes recerques policials?

—Amb aquesta oficina nova de llui-

ta contra el frau, si un partit desenvolupa un volum d'activitat, amb unes despeses molt superiors als diners que rep, haurà de donar explicacions. Si això s'ho posa a la butxaca un ciutadà, que té un càrrec a l'administració pública, i que les seves propietats, els seus béns, la seva despesa ordinària és molt superior a la que li permetria el sou públic, també haurà de donar explicacions.

—En la crisi anomenada del "3 per cent" vostè va vincular 1.600 milions de pessetes a donatius que podrien ser d'aquest tipus amb l'anterior govern. Va ser un error llançar aquella xifra en aquell moment de tensió?

—No, no. Simplement vaig posar sobre la taula una realitat: la majoria de partits han cobrat grans quantitats de donatius anònims. Això és il·legal? No. És alegal? No. És legal? Sí. Ara, això pot generar sospites, i més quan es diu que hi ha la possibilitat que constructors estiguin pagant un 3 per cent d'aquelles obres públiques que s'adjudiquen a partits polítics? Doncs, sí.

Si tothom ho fes com nosaltres, que no tenim donatius anònims, i algú ens acusés de cobrar un 3 per cent, preguntariem per on entra el pagament. Estem disposats a deixar que s'analitzin els nostres comptes en totes les

tasques que hem fet durant aquests anys (campanyes electorals, publicitat, l'activitat ordinària). Es veurà una lògica i una coherència entre les nostres despeses i ingressos. Tots els partits poden demostrar que és coherent allò que han gastat, la publicitat que han posat, amb allò que han cobrat legalment i transparentment? Crec que hi hauria partits que tindrien problemes.

—CiU es va querellar contra vostè per les declaracions fetes durant els dies de tensió a la política catalana. Com són ara les relacions amb CiU, un cop retirades les demandes?

—En política cal saber separar les relacions personals de les pròpiament polítiques. Les meves relacions personals amb membres de la direcció de CiU no han estat mai dolentes, ni abans, ni durant el debat del Carmel, ni ara. Ara bé, políticament ja em coneixen i saben que sempre dic el que crec que he de dir. Hi ha qui diu a CiU que ho està passant molt malament durant aquest temps, perquè hi ha com una mena d'assetjament en tot aquest tema. Bé, jo els diria que també ho he passat molt malament quan cap banc no ens donava diners, quan teníem un deute brutal, quan hem hagut d'apujar quotes a la militància i demanar als càrrecs del partit que paguessin més diners dels que pagaven... Passar-ho bé o malament és un concepte molt subjectiu. El que compta és que les coses vagin com han d'anar.

—Creu que els partits no han de rebre donatius?

—Qui vulgui donar diners a un partit, que en doni. Ara bé si una adjudicació d'una obra o un servei coincideix amb un dels donants, el procés d'adjudicació haurà de ser molt clar, transparent i impecable. Però nosaltres fins i tot aniríem més enllà. En la futura llei de finançament de partits voldríem que les empreses no poguessin fer donatius. Si hi ha persones que volen fer-ne, molt bé, però amb uns límits, perquè ningú dóna, posem pel cas, centenars de milions a un partit, per molts recursos que tingui, simplement per altruisme.

—L'oficina contra el frau dependrà del conseller primer...

—Hem volgut que fos una oficina que tingui una dependència orgànica del conseller primer. I ho hem fet així perquè és un càrrec que té la màxima autoritat de coordinació de tot el Govern. A més, en ERC tenim la certesa que el conseller primer ho farà amb la diligència i l'entusiasme que cal per tirar endavant un projecte com aquest, que ha de ser el garant davant la ciutadania que l'actual Govern no fa cap mal ús dels recursos que aportem tots els ciutadans i ciutadanes.

—Aquest debat necessari, de fer net en la política catalana, pot acabar distorsionant el debat de les reformes de l'Estatut i del sistema de finançament?

—No hauria de distorsionar res. No hi ha ningú que s'atreveixi a defensar l'opacitat pública! I amb la pressió política que hi ha sobre aquests grans temes polítics cap partit no s'atrevirà a bloquejar-los d'una manera descarada. Anirem avançant.

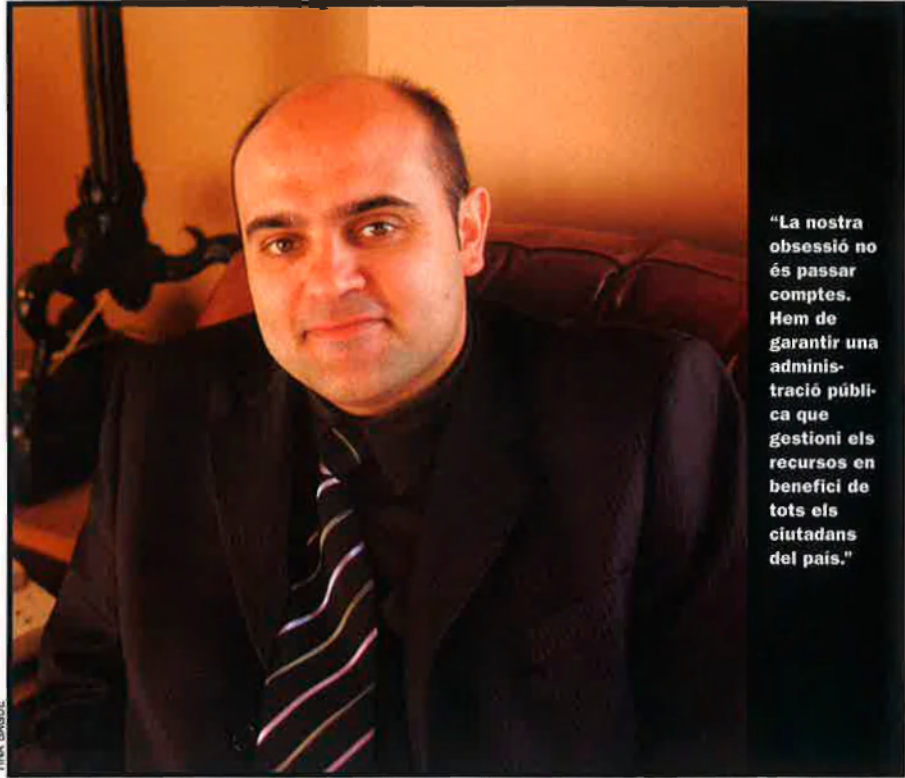
—Però la crispació que hi ha hagut dificulta l'acord entre els diferents partits catalans, no?

—Aquí hi haurà interessos contraposats. Per exemple, CiU està en una situació molt incòmoda. No pot dir no a un nou Estatut. Però si ara, amb aquest president d'un govern que titllen de poc nacionalista, s'aprova l'Estatut, home, qui queda en evidència és CiU, que no ha volgut fer-ho mai en 23 anys de govern. És clar que poden dir que no va ser possible perquè el PSC no va voler... Però és que no van presentar mai cap proposta. Si s'aconsegueix un nou Estatut, CiU quedarà en evidència davant del seu electorat.

Però, per una altra banda, hi ha el PSC, amb una pressió brutal del PSOE, en especial de determinats sectors, que intenten frenar qualsevol reforma estatutària.

—Si és així, com es desencalla això?

—Qui té la paraula és el país. Hi ha qui diu que el país està adormit, que no reacciona. No, jo crec que a Catalunya qui ha fallat ha estat la classe política, el país reacciona quan ha de reaccionar. Quan hi va haver el linxa-

"La nostra obsessió no és passar comptes. Hem de garantir una administració pública que gestioni els recursos en benefici de tots els ciutadans del país."

ment del nostre secretari general, qui el va salvar i va salvar ERC va ser el país. Recordo el primer dia, a les tertúlies radiofòniques, fins i tot gent que havia donat suport a ERC es va espantar i van tenir una actitud absolutament covarda, i van criticar un gest que, fora d'aquella tensió, tothom admet com al més normal per intentar resoldre els conflictes armats d'arreu del món. Van ser els ciutadans els que trucaven a aquelles tertúlies per manifestar la seva reacció. I després hi va haver el resultat electoral que hi va haver...

En aquests moments serà molt important que la gent, amb serenitat però en la mesura que pertoqui, faci sentir la veu de la majoria del país, que avui per avui vol més autogovern. Volem més capacitat per autogovernar-nos i volem un finançament just.

Estem parlant d'una cosa molt important per a tothom, del pa dels nostres fills, que deixin de prendre'ns la cartera. I això és molt dur per al PSOE, perquè s'ha passat 25 anys explicant a tot Espanya que Catalunya els robava, quan sabien que era Espanya qui robava Catalunya. Ara se'ls

fa dur explicar la veritat, dir que els diners de Catalunya, dels treballadors de Catalunya i no dels *señoritos*, el diner dels treballadors de la Societat Cooperativa de Sant Boi, dels de Bellvitge de l'Hospitalet, dels de Ciutat Badia, etc, són els que han permès que avui a Extremadura tinguin un ordinador per a cada dos alumnes a les aules escolars. I mentrestant, a Catalunya hi ha dos ordinadors per aula. No pot continuar existint aquest espoli fiscal.

És molt important que el PSC sàpiga que el seu electorat —i no els independentistes catalans, només—, que els ciutadans i ciutadanes d'aquest país, majoritàriament, volen tenir un sistema de finançament just i un Estatut que els doni més poder. Si el PSC es fa enrere, l'electorat li passarà comptes. Això és molt important que ho tingui en compte i que actuï en funció dels seus interessos, dels del seu electorat i del de tots els ciutadans de Catalunya, i no per la pressió que exerceixi el PSOE des de Madrid, Extremadura, La Corunya o el ministre Bono.

Enric Rimbau